

RUOKOLAHTI Karklahti

2

Kivi-varhaismetallikautisen asuin-
paikan koekaivaus

Simo Vanhatalo 1994

KAIVAUSKERTOMUS

Kohteen nimi: Ruokolahti Karklahti
Muinaisjäännöstyyppi: kivikautinen/varhaismetallikautinen asuinpaikka
Inventointinumerot: 2 (T. Miettinen. 1977)
Paikan nimi: Karklahti, (Korosniemi)

Lääni: Kymenlääni
Kunta: Ruokolahti
Kylä: Terävalä

Tila, rek.no: -
Maanomistaja: Sakari Kari-Koskinen (tiekunnanpuheenjohtaja)
Osoite: Vuoksenniskantie 78,
55800 Imatra

Peruskartta: 4112 03 MIETINSAARI
Koordinaatit: x = 6797 30-42
y = 4424 60-64
z = 78-79

Rahoittaja: museovirasto/ao/koekaivausryhmä.
Tutkimusaika: 13. - 23.6. 1994.
Tutkimustapa: koekaivaus, koekuopat ja tasokaivaus.
Tutkimusala / kaivausala: 3000 m² / n. 45 m².

Kaivauksenjohtaja: fil.yo. Simo Vanhatalo.
Piirtäjä: FK Vesa Laulumaa.
Kaivajat: 5 kunnan palkkaamia lukiolaisia.

Kaivauslöydöt: KM 28317: 1-65. Diar. 13.7.1994.
Saviastianpaloja, kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta.

Valokuvat: f. 100353-362, kuvat 1-10, s. 13-14, luettelo s. 5.
Diat: d. 32210-218, luettelo s. 6.

Kartat: Yleiskartta 1:500, A4, s. 9.
Pinta- ja pohjavaaituskartta 1:500, A4, s. 10.
Tasokartta 1:50, taso 2, A4, s. 11.
Tasokartta 1:50, taso 3, A4, s. 12.

Karttaotteet: GT 6-kartta, 1:200 000, A4, p. 1992, s. 7.
Peruskartta 4112 03 MIETINSAARI, 1:20 000, A4, p. 1992, s. 8.

- Kohteen aikaisemmat tutkimukset: Inventointi: T. Miettinen 1977
- Kohteen aikaisemmat löydöt: KM 20167: 1-8, saviastianpaloja, kvartsi-iskoksia. Kallion koillispuolelta, tienvierestä olevasta kaivinkoneen puskemasta maavallinreunasta (T. M. 1977).
- Lähistön aikaisemmat tutkimukset: Inventointi: T. Jussila 1992.
Tarkastus: A. Bilund 1993.
- Lähistön aikaisemmat löydöt: KM 27568: 1-7, saviastianpaloja. (T. Jussila, inv. 1992, Helsingin yliopiston arkeologian laitoksen Saimaa-projektin rannansiirtymis-tutkimuksen vaaitustöiden yhteydessä löydetyt uudet muinaisjäännökset ja muut löydöt, kohde: Korosniemi).
KM 28174, saviastianpaloja. (A. Bilund, tark. 1993; kohde: Korosniemi B).
KM 28175, saviastianpaloja. (A. Bilund, tark. 1993; kohde: Korosniemi C).
- Tutkimusperuste: Yksitystien leventäminen

Kohteen kuvaus:

Kohde sijaitsee noin 13 km länteen Ruokolahden kirkosta Saimaan Korosniemselän pohjoisrannalla Vanhakanniementien eteläpäässä. Kohde on Korosniemen Karklahden pohjoispuolella olevan pienen kallioharjanteen lounaispuolella, asuntovaunujen leirintäalueelle johtavan maantien varrella. Kohteesta on noin 200 m lähimpään rantaan. Korosniemen länsi- ja itäreunoilla on kaakko-luode -suuntaisia soraharjanteita, joiden väliin on jäänyt soistunut alue. Tutkimusalue sijoittuu itäisen harjanteen länsipuolella. Kohteen ympäristössä kasvaa sekä nuorta että vanhaa mäntymetsää. Kallion reunan läheisyyteen kaivetuissa koekuopissa oli runsaasti kiviä, muualla maaperä oli hiekkaa, kyseessä on vanhan rannan aiheuttama lajittuminen. Kallion kaakkoispuolella, mäenrinteessä oli nähtävissä muinainen rantamuodostelma n. 80.5 m:n (mpy) korkeudella.

Tutkimusmenetelmät:

Tielinjan levennyksen kohdalle avattiin tien suuntaa myötäilevä koekuoppalinja. Puusto poistettiin linjan kohdalta. Linjalle kaivettiin 1x2 m:n kokoisia koekuoppia 4-10 m:n välein. Ensimmäistä koekuoppaa (no: 10), josta tuli saviastian paloja, laajennettiin 12 m²:n suuruiseksi kaivausalueeksi. Kaivausalueen ympäristöön tehtiin useita koekuoppia ja lapionpistoja asuinpaikan laajuuden määrittämiseksi (ks. yleiskartta).

Tutkimustulokset:

Kaivausalueelta, joka sijaitsi noin 35 m pohjoisluoteeseen kalliosta, löydettiin yksi pieni kiviesineen katkelma, saviastian paloja (n. 75 g), palaneita luunpaloja (n. 35 g) ja kvartsi-iskoksia (n. 900 g). Saviastian palat olivat epämääräisiä ja niissä oli käytetty luumurua ja mustaa kiillettä sekoitteena. Palat olivat pieniä muruja eikä niissä näkynyt koristelua.

Kvartsiaines oli rakeista ja helposti murenevaa. Vähäisten löytöjen ja niiden ominaisuuksien perusteella tämä pienialainen asuinpaikka ajoittunee kivikauden loppuun tai varhaismetallikauden alkuun. Tarkka ajoitus varmistuu vasta, jos C¹⁴-näytteet saadaan ajoitettua.

Kaivausalueen maaperä oli heikosti likamaan värjäämää hiekkaa, jossa oli muutamia isohkoja kiviä. Tason 2 ruuduissa 500/102, 505/103 ja 507/103 esiintyi pyöreähköjä noensekaisia likamaaläikkiä. Kivettyjä tulisijoja ei ollut kaivausalueella.

Koekuopista 3, 7, 8, (10), 11 ja 12 löytyi kvartssia yhteensä 91 g.

Kaivausten aikana löydettiin irtolöytönä yksi saviastianpala Karklahden rantahiekasta läheltä vesirajaa (ks. T. Miettisen inv. kohteen kaakkoisosa). Saviastianpala on ilmeisesti peräisin leirintäalueen kivikautisen asuinpaikan veteen sortuneesta osasta.

Kaivausalueen kaikkien löytöjen paino grammoina löytökerroksittain:

kerros	kiviesineitä	kvartsi-iskoksia	saviastianpaloja	palanutta luuta	yhteensä
1	7.0	517.5	39.0	14.4	577.9
2		308.0	30.0	10.5	348.5
3		57.0	5.7	9.7	72.4
4		1.0		0.2	1.2
kaikki	7.0	883.5	74.7	34.8	1000.0

Kaivausalueen löytöjen yhteispainot grammoina ruuduittain:
(Kaivausalueen ruudut rajattu paksummalla viivalla)

↓X Y⇒	100	101	102	103	yhteensä
507				86.5	86.5
506				85.4	85.4
505				36.2	36.2
504				36.5	36.5
503				107.5	107.5
502		7.0	162.7		169.7
501	19.5	0.0	5.0		24.5
500	20.7	234.0	199.0		453.7
yhteensä	40.2	241.0	366.7	352.1	1000.0

Yhteenveto

Koekaivauksissa tultiin siihen tulokseen, että tienlevennyksen kohdalla ei ollut havaittavaa kiinteää muinaisjäännöstä. Löydöt keskittyivät kallioharjanteen luoteispuolelta matalahkolta hiekkakannakselta. Tutkimuskohteen pienialainen ja vähälöytöinen asuinpaikka jää siis tietyöalueen ulkopuolella. Löytöaineisto kuuluu todennäköisesti kivikauden loppupuolelle tai varhaismetallikauden alkuun.

Simo Vanhatalo

Simo Vanhatalo

Helsinki 19.4.1995

VALOKUVALUETTELO:

Kuvan numero / f. numero	aihe:	kuvaaja: Simo Vanhatalo
K. 1 / 100353	Tienlevennysalueen koekuoppalinja koekuopan 4 kohdalla, kuvattu etelästä.	
K. 2 / 100354	Tutkimusalueen eteläosaa, ojanpäästä alkaa koekuoppalinja, kuvattu eteläkaakosta.	
K. 3 / 100355	Tienlevennysalueen koekuoppalinjaa, koekuoppa 6 linjakepin kohdalla, kuvattu etelästä.	
K. 4 / 100356	Kaivausalueen eteläosaa, kuvattu lounaasta.	
K. 5 / 100357	Tutkimusalueen pohjoisosaa, ojanpäästä alkaa koekuoppalinja, kuvattu pohjoisluoteesta.	
K. 6 / 100358	Ruudut 500-503/102, taso 2, kuvattu eteläkaakosta.	
K. 7 / 100359	Ruudut 500/100-103, taso 2, kuvattu itäkoillisesta.	
K. 8 / 100360	Ruudun 502/102 heikkoa likamaata ja kiviä, kuvattu pohjoisluoteesta.	
K. 9 / 100361	Kaivausalueen pohjoiskoeojaa, ruudut 503-508/103, taso 2, kuvattu eteläkaakosta.	
K.10 / 100362	Kaivausalueen pohjoisosaa kaivetaan, kuvattu eteläkaakosta.	

DIALUETTELO:

Dianumero:	aihe:	kuvaaja: S. Vanhatalo 1994
d. 32210	Tienlevennysalueen koekuoppalinja koekuopan 4 kohdalla, kuvattu etelästä.	
d. 32211	Tutkimusalueen eteläosaa, ojanpäästä alkaa koekuoppalinja, kuvattu eteläkaakosta.	
d. 32212	Tienlevennysalueen koekuoppalinjaa, koekuoppa 6 linjakepin kohdalla, kuvattu etelästä.	
d. 32213	Kaivausalueen eteläosaa, kuvattu länsilounaasta.	
d. 32214	Tutkimusalueen pohjoisosaa, ojanpäästä alkaa koekuoppalinja, kuvattu pohjoisluoteesta.	
d. 32215	Ruudut 500-503/102, taso 2, kuvattu eteläkaakosta.	
d. 32216	Ruudut 500/100-103, taso 2, kuvattu itäkoillisesta.	
d. 32217	Kaivausalueen pohjoiskoeojaa, ruudut 503-508/103, taso 2, kuvattu eteläkaakosta.	
d. 32218	Kaivausalueen pohjoisosaa kaivetaan, kuvattu eteläkaakosta.	

X= 6797 30 - 42, Y= 4424 60 - 64, Z= 78 - 79

K.S. KM 28174

RUOKOLAHTI, KARKLAHTI

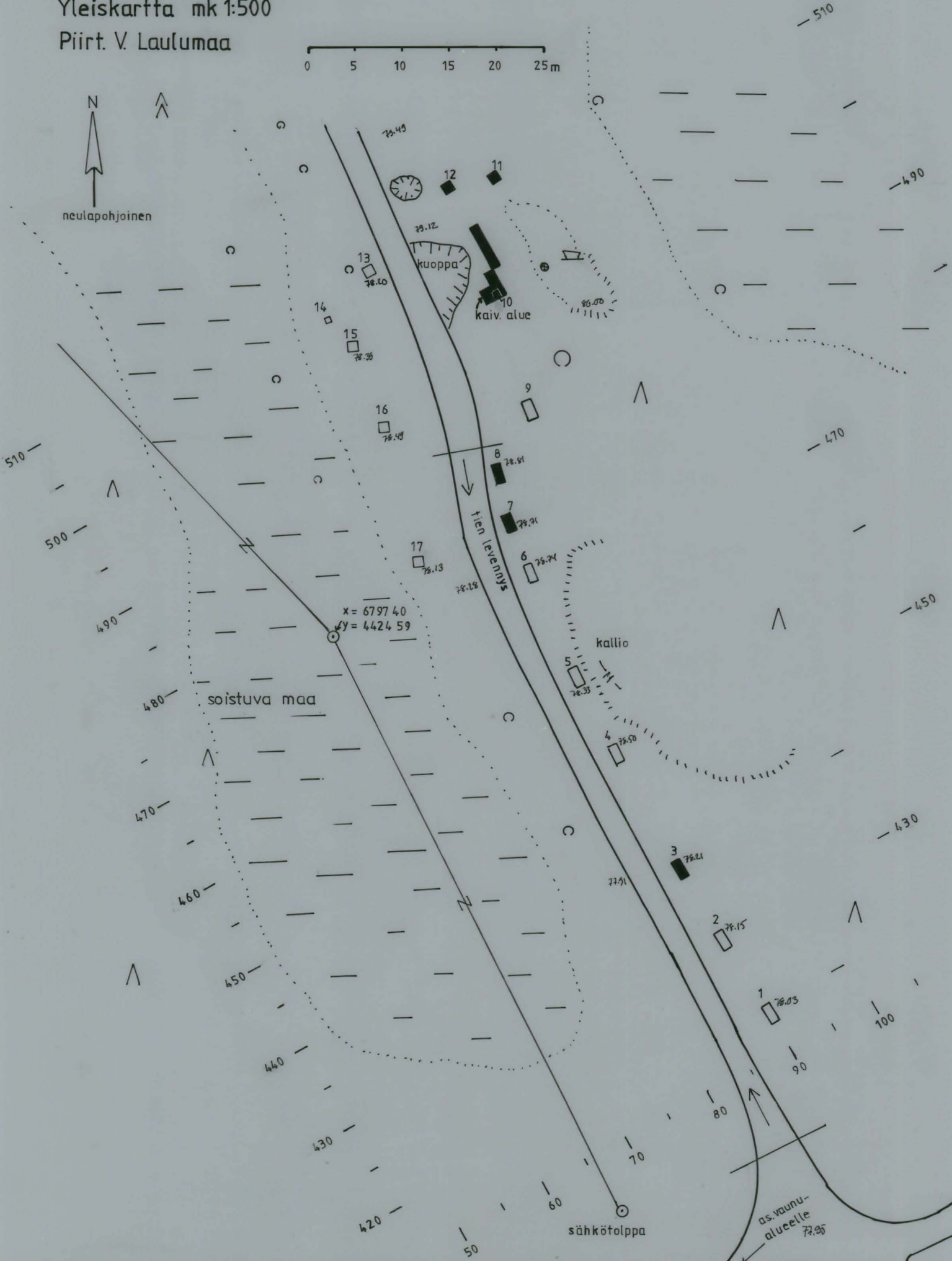
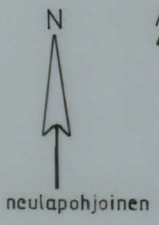
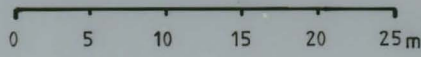
S. Vanhatalo 1994

Yleiskartta mk 1:500

Piirt. V. Laulumaa

 koekuoppa ja sen numero

 koekuoppa, josta löytöjä

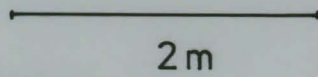
x = 6797 40
y = 4424 59

as. vaunu-
alueelle
77.95

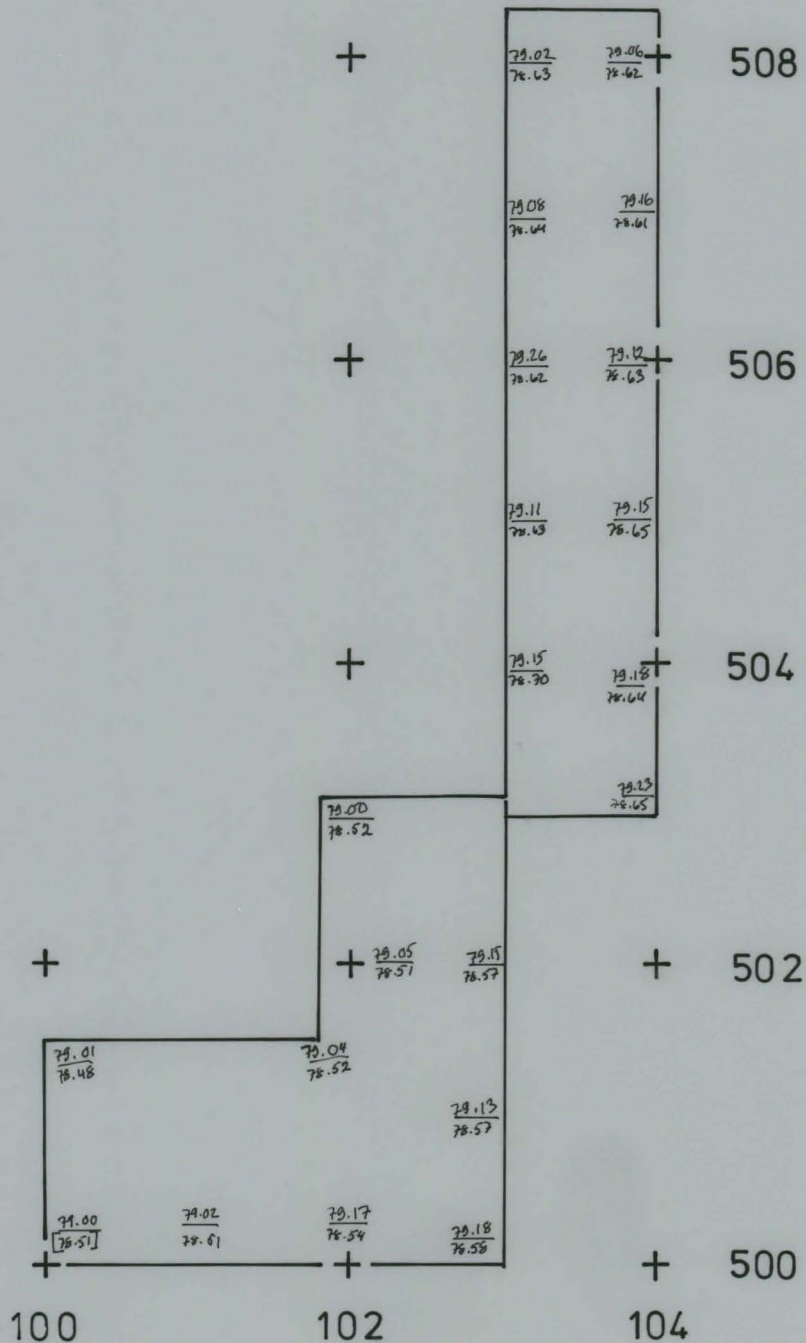
RUOKOLAHTI, KARKLAHTI S. Vanhatalo 1994

PINTA- JA POHJAAITUSKARTTA
Ruudut 500-508/100-103

MK 1:50

Piirt. V. Laulumaa

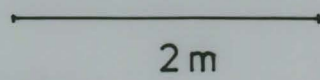
RUOKOLAHTI, KARKLAHTI

S. Vanhatalo 1994

TASO 2

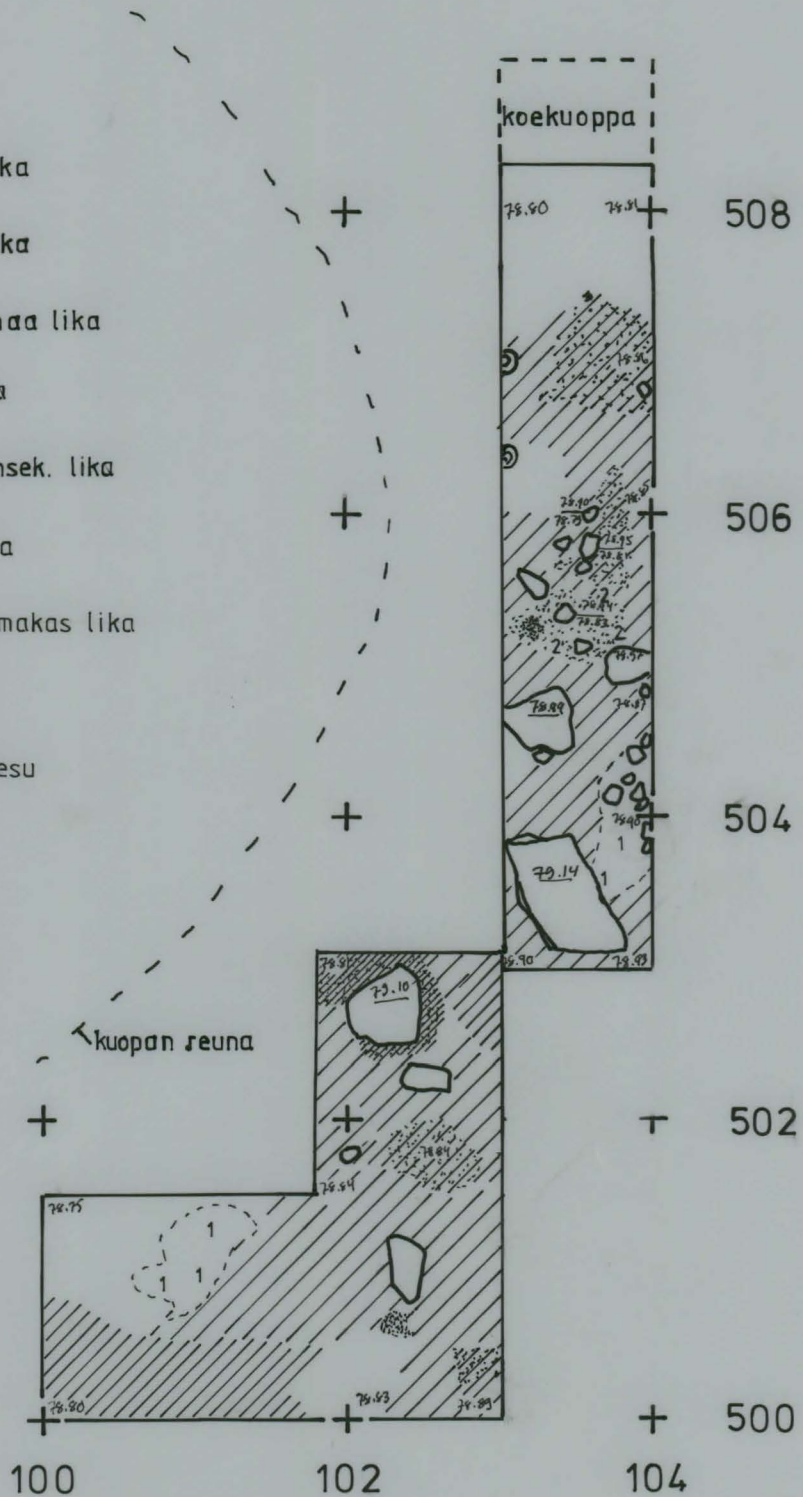
Ruudut 500-508 / 100-103

MK 1:50

Piirt. V. Laulumaa

- ruskea hiekka
- karkea hiekka
- heikko harmaa lika
- harmaa lika
- heikko noensek. lika
- noensek. lika
- noensek. voimakas lika
- noki
- noensek. hiesu
- kivi

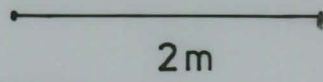
RUOKOLAHTI, KARKLAHTI

S. Vanhatalo 1994

TASO 3

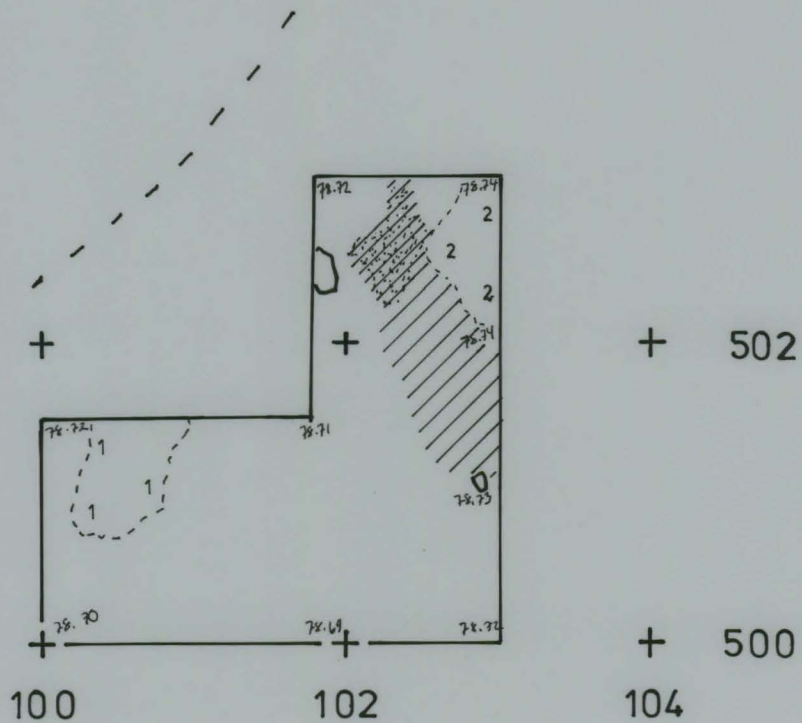
Ruudut 500-502/100-103

MK 1:50

Piirt. V. Laulumaa

- ruskea hiekka
- karkea hiekka
- hiesu
- harmaa lika, noensek.
- heikko harmaa lika
- kivi

KUVA 1. F. 100353
TIENLEVENNYSALUEEN KOEKUOPPALINJA
KOEKUOPPA 4 KOHDALLA, KUVATTU ETE-
LÄSTÄ.

KUVA 2. F. 100354
TUTKIMUSALUEEN ETELÄOSAA, OJANPÄÄSTÄ
ALKAA KOEKUOPPALINJA, KUVATTU ETELÄ-
KAAKOSTA.

KUVA 3. F. 100355
TIENLEVENNYSALUEEN KOEKUOPPALINJAA
KOEKUOPPA 6 LINJAKEPIN KOHDALLA,
KUVATTU ETELÄSTÄ.

KUVA 4. F. 100356
KAIVAUSSALUEEN ETELÄOSAA, KUVATTU
LOUNAASTA.

KUVA 5. F. 100357
TUTKIMUSALUEEN POHJOISOSAA, OJANPÄÄS-
TÄ ALKAA KOEKUOPPALINJA, KUVATTU
POHJOISLUOTEESTA.

KUVA 6. F. 100358
RUUDUT 500-503/102, TASO 2, KUVATTU
ETELÄKAAKOSTA.

KUVA 7. F. 100359
RUUDUT 500/100-103, TASO 2, KUVATTU
ITÄKOILLISESTA.

KUVA 8. F. 100360
RUUDUN 502/102 HEIKKOA LIKAMAATA JA
KIVIÄ, KUVATTU POHJOISLUOTEESTA.

KUVA 9. F. 100361
KAIVAUSSALVEEN POHJOISKOGOJAA, RUU-
DUT 503-508/103, TASO 2, KUVATTU
ETELÄKAAKOSTA.

KUVA 10. F. 100362
KAIVAUSSALVEEN POHJOISOSAA KAIVE-
TÄÄN, KUVATTU ETELÄKAAKOSTA.